

Закон за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози

Информация

Откриване / Приключване: 08.11.2023 г. - 22.11.2023 г. Неактивна

Номер на консултация: #8368-K

Област на политика: Транспорт

Тип консултация: Закон

Вносител: Министерство на транспорта и съобщенията

Тип вносител: Национално

С приемането на законопроекта ще бъде изпълнена мярка 16.1.1 от Програмата за управление на Република България за периода юни 2023 г. – декември 2024 г., приета с Решение № 506 на Министерския съвет от 2023 г.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози има за цел да въведе изисквания на Директива (ЕС) 2022/738 на Европейския парламент и на Съвета от 6 април 2022 година за изменение на Директива 2006/1/ЕО относно използването на превозни средства, наети без шофьори, за автомобилен превоз на товари (Директива (ЕС) 2022/738), за които има получено официално уведомително писмо от Европейската комисия за стартиране на процедура за нарушение № 2023/0192 във връзка с неуведомяване в срок на Европейската комисия за мерките за пълно транспониране на директивата.

В съответствие с изискванията на директивата, с § 1 и 2 от законопроекта се предвижда търговците, които кандидатстват за издаването на лиценз за превоз на товари, както и превозвачите, които извършват автомобилен превоз на товари, да могат да използват наети моторни превозни средства за превоз на товари, регистрирани или пуснати в движение в друга държава членка на Европейския съюз. Предложението цели да подпомогне и улесни дейността на превозвачите, като им даде възможност чрез наемането на моторни превозни средства за превоз на товари с чужда регистрация да реагират в случаите на необходимост, напр. при краткосрочни, сезонни или временни пикове в търсенето на транспортни услуги или при неизправни или повредени моторни превозни средства.

Директива (ЕС) 2022/738 позволява държавата членка на установяване на транспортното предприятие, което ползва наето превозно средство с чужда регистрация, да въведе определени ограничения по отношение на времето за ползване на наетите превозни средства и техния брой. В тази връзка, в § 2 от законопроекта се предлага периодът на използване на наети моторни превозни

средства, регистрирани в друга държава членка, да е не по-дълъг от два последователни месеца през дадена календарна година, а също и че броят на наетите моторни превозни средства не трябва да надвишава 25 % от моторните превозни средства за превоз на товари с българска регистрация, които са на разположение на търговеца съгласно чл. 5, параграф 1, буква „ж“ от Регламент (ЕО) № 1071/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 година за установяване на общи правила относно условията, които трябва да бъдат спазени за упражняване на професията автомобилен превозвач, и за отмяна на Директива 96/26/ЕО на Съвета. Процентното съотношение на наетите моторни превозни средства и моторните превозни средства за превоз на товари с българска регистрация се определя към датата на издаване за наетото моторно превозно средство на заверено копие на лиценза на Общността или удостоверение за обществен превоз на моторно превозно средство. Превозвач, който разполага с повече от едно и по-малко от четири превозни средства за превоз на товари с българска регистрация може да използва едно наето моторно превозно средство.

Мотивите за въвеждане в българското законодателство на възможно най-рестриктивните изисквания съгласно директивата по отношение на дела на наетите моторни превозни средства спрямо ползваните от съответното транспортно предприятие моторни превозни средства с българска регистрация и времевото ограничение за използване на наети моторни превозни средства произтичат от необходимостта да не се създадат условия за появата на нелоялни практики, т.н. фирми „пощенски кутии“.

Също така с предложеното в § 2 от законопроекта ограничаване до възможно най-ниските допустими съгласно Директива (ЕС) 2022/738 срок за използване и брой на наети моторни превозни средства се цели запазване и увеличаване на приходите в държавния бюджет, тъй като наемането на моторни превозни средства, които са регистрирани или пуснати в движение в съответствие с правото на друга държава членка на Европейския съюз, означава, че тези моторни превозни средства ще преминават годишни технически прегледи, за тях ще се сключват застраховки и плащат данъци извън територията на Република България. Предложението в § 2 е съобразено и с изразеното становище на браншовите организации на автомобилните превозвачи, извършващи превози на товари, установени в Република България.

С предложените промени с § 3 и 4, т. 2 от законопроекта се отстраняват неточности в разпоредбите, свързани с междуобластната транспортна схема, въведена в закона с изменението и допълнението на същия закон, обн. ДВ, бр. 60 от 2020 г.

С направеното предложение с § 4, т. 1 от законопроекта относно § 1 т. 4, б. „а“ от Допълнителните разпоредби на Закона за автомобилните превози е използвана предвидената в Директива (ЕС) 2022/738 възможност за ограничаване на използването на наети превозни средства за извършване на транспортни операции за собствена сметка, с което се цели да бъдат избегнати потенциални фискални проблеми, както и такива, свързани с контрола, като същевременно ще се намали

риска/възможността за извършване на регламентирани превози под формата на превози за собствена сметка. Предложението е съобразено с получено по въпроса становище от браншовите организации на автомобилните превозвачи, извършващи превози на товари.

Приемането на законопроекта не оказва въздействие върху държавния бюджет. Приложена е одобрена финансова обосновка, съгласно Приложение № 2.2 към чл. 35, ал. 1, т. 4, б. „б“ от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация.

Прилага се и частична предварителна оценка на въздействието на проекта на акт, съобразена със становището на дирекция „Модернизация на администрацията“ в Министерския съвет, с изключение на предложението по Раздел I относно създаване на възможност за обмен на информацията по служебен път на издадените удостоверения за психологическа годност на водачите на моторни превозни средства, като по този начин Министерството на вътрешните работи да може да извършва проверка в централизираната база данни на Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“. Мотивите за неприемане на бележката са свързани с необходимостта от извършването на обстоен анализ дали съществуващата понастоящем информационна система за поддържане на централизираната база данни за психологическите изследвания/централизирана база данни позволява достъп до нея на трети лица или системата трябва да се надгради с подобна възможност. В случай че не е налице възможност, достъп на трети лица може да бъде предоставен едва след разработването и внедряването на такава възможност. В тази връзка вече стартира процедурата по извършването на посочения анализ, но на този етап не следва да бъдат чакани резултатите от него, тъй като това доведе до забавяне на приемането на Закона за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози, който има основна цел въвеждането на изисквания на Директива (ЕС) 2022/738, за чието нетранспониране има получено официално уведомително писмо от Европейската комисия за стартиране на процедура за нарушение № 2023/0192.

Проектът е заложен в Законодателната програма на Министерския съвет за периода септември-декември 2023 г. със срок за изпращане за предварително съгласуване м. октомври и срок за внасяне в Министерския съвет – м. ноември.

Законопроектът не трябва да бъде нотифициран преди приемането му в съответствие с Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество.

Проектът на акт е свързан с транспониране на изисквания на Директива (ЕС) 2022/738, като е изготвена таблица за съответствието с правото на Европейския съюз и същият е съгласуван на основание чл. 3, ал. 4, т. 2 от Постановление № 85 на Министерския съвет от 2007 г. за координация по въпросите на Европейския съюз в рамките на Работна група 9 „Транспортна политика“. Разпоредби на

Директива (ЕС) 2022/738 са вече частично транспонирани в българското законодателство чрез Наредба № 11 от 31.10.2002 г. за международен автомобилен превоз на пътници и товари, Наредба № Н-8 от 27.06.2008 г. за условията и реда за извършване на превоз на пътници и товари за собствена сметка, Закона за автомобилните превози и ЗИД на Закона за автомобилните превози, който е внесен от Министерския съвет в Народното събрание на 26 септември 2023 г. Изискванията на Директива (ЕС) 2022/738 ще бъдат окончателно транспонирани в българското законодателство чрез приемането на настоящия законопроект.

Гореизложеното обосновава необходимостта законопроектът да бъде публикуван за обществено обсъждане в съкратен срок, за 14 дни, на интернет страницата на Министерството на транспорта и съобщенията и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет.

Лице за контакт:

Людмила Христова

Директор на дирекция "Автомобилни превози и международна дейност"

Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация"

Тел.: 02/930 88 44

E-mail: lhristova@rta.government.bg

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на транспорта и съобщенията

Адрес: София, София , ул. Дякон Игнатий № 9

Електронна поща: mail@mtc.government.bg

Документи

Пакет основни документи:

[Становище на администрацията на Министерския съвет - вер. 1.0 | 08.11.2023](#)

[Частична предварителна оценка на въздействието - вер. 1.0 | 08.11.2023](#)

[Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за автомобилните превози - вер. 1.0 | 08.11.2023](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

[Коментари \(pdf\)](#)

[Коментари \(csv\)](#)

Автор: Николай Гелов (09.11.2023 09:42)

Предложение за нов чл. 72а

Предлагам със ЗИД на ЗАП в Раздел IV на Глава пета да се създаде нов чл. 72а, с който да се въведе ограничение за отговорността на превозвача в случай на забава при доставянето. Предлагам нормата на чл. 72а да съответства на чл. 23, т. 6 от Конвенцията за договора за международен автомобилен превоз на стоки (CMR), обнародвана с ДВ., бр. 10 от 31.01.2023 г.:

*„ **Чл. 72а.** В случай на забава при доставянето, ако правоимащият докаже, че от това е възникнала щета, превозвачът е длъжен да заплати обезщетение в размер на тази щета, но не повече от цената на превоза.“*

Мотиви: След обнародването на Конвенцията CMR, на основание чл. 5, ал. 4 от КРБ, тя вече е част от вътрешното право на страната. И с чл. 23, т. 6 от нея се регламентира горна граница на отговорността на превозвача при щета вследствие на забава при доставянето. Но това ограничение е валидно само при международен превоз. А за вътрешните превози подобно ограничение на отговорността липсва, защото в ЗАП няма съответна разпоредба. И по този начин превозвачите са изложени на риск при вътрешни превози, в случай на забава при доставянето, да носят неограничена отговорност.

Автор: Николай Гелов (09.11.2023 09:38)

Коментар относно §4

Предлагам в т. 4, буква „б“ от §1 на ДР на ЗАП след думата „средства“ също да се добави „с българска регистрация“.

Мотиви: Без тази добавка ще се разбира, че само превозите на товари за собствена сметка трябва да се извършват с превозни средства с българска регистрация, докато превозите на пътници за собствена сметка могат да се извършват и с превозни средства с чужда регистрация.

Автор: Николай Гелов (09.11.2023 09:20)

Коментар относно §2

Предлагам в т. 2 на новата ал. 7 в чл. 7а да се уточни, че броят на наетите МПС е „до 25 %“, защото в противен случай разпоредбата ще има смисъл, че броят на наетите МПС трябва винаги да е точно 25 % (нито повече, нито по-малко) от всички МПС с българска регистрация, които са на разположение на превозвача.

Също така предлагам в чл. 7а, ал. 7 да се добави т. 3:

„3. срокът на договора за наем не превишава периодът на използване по т. 1“.

Мотиви: В съображение 8 от Директива (ЕС) 2022/738 е посочено, че за да се „подобри прилагането от всяка държава членка на ограниченията върху използването от предприятия, установени на нейна територия, на наети превозни средства, които са регистрирани или пуснати в движение в съответствие с правото на друга държава членка, държавата членка по местоустановяване следва да може да изисква продължителността на договора за наем да не превишава разрешен срок за използване на съответното превозно средство.“. И след като Република България е решила да приложи възможно най-строгите ограничения, то е целесъобразно в чл. 7а, ал. 7 да се включи и условие за срока на договора за наем.

В противен случай, ако няма изискване за срок на договора за наем, ще трябва да се предвиди механизъм как ще се определя/декларира периодът на използване на превозното средство. А също така ще трябва да се даде и определение какво означава „период на използване“ – дали това е времето, в което превозното средство извършва превоз на товар (тоест движение в натоварено състояние), или е времето, в което превозното средство е наето, без значение дали е в движение или не, или нещо друго.

С поставянето на условие за срока на договора за наем ще се създаде и правно основание валидността на заверените копия на лиценза на Общността, издадени в съответствие с Регламент (ЕО) № 1072/2009, да бъде ограничена до срока, съответстващ на продължителността на договора за наем.

История

Начало на обществената консултация - 08.11.2023

Приключване на консултацията - 22.11.2023

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.

Окончателен акт на Министерския съвет

